

Johan Lilleheim, rektari í Stavanger:

Tit mugu sjálvi stýra gongdini

-Føroyingar eru í fleiri førum í eini nógv hepnari støðu nú oljuvinnan nærkast, enn norðmenn vóru tað, tá oljan kom. Tá var alt amerikanskt. Føroyingar hava møguleika at stýra útviklingini heilt frá byrjan

JAN MÜLLER

Hesar seinastu dagarnar hava umboð fyrri „Stavanger maritime skole“ verið á vitjan í Føroyum. Vitjanin er liður í tí samstarvi, sum er í gongd millum fyra føroyskar skúlar og norska undirvísingartovnin.

Undir vitjanini hava tey fyra fólkin frá skúlanum í Stavanger vitjað á Sjómannsskúlanum í Havn, á Tekniska skúlanum í Havn og í Klaksvík og á Maskinmeistaraskúlanum.

Í gjár var so felagsfundur millum limir í Stavangerbólknum, tað eru umboð fyrri føroyska skúlarnar, ið eru við í samstarvinum og So Stavanger Maritime skole um ítróttislig samstarv í sambandi við komandi skeiðsvirksemi.

Tey fyra fólkin úr Stavanger eru Johan Lilleheim, rektari, Knut Ringbakken, skeiðleiðari, Sigmund Eihåsen, studieinspektørur og Øystein Førsvoll, sum hevur altjóða samband sum málsoki.

Hetta er fyrstu fyrð, at Johan Lilleheim, rektari er í Føroyum í sambandi við samstarvið skúlanna millum.

Hann sigur við Sosialin, at teir eru fegnir um at hava fingið eitt samstarv við føroyskar skúlar og vónar, at hetta nú kann mennast so mikið, at nakað ítróttisligt kann koma burtur úr.

Nú byggir samstarvið og atlaða skeiðsvirksemi í stóran mun á útlitini fyrri eini komandi føroyskari oljuvinnu.

Teir fimm føroysku lærararnir, sum júst hava verið í Stavanger, hava fingið eitt skeið í boring.

Føroyingar í hepnari støðu

Nú hann hevur drúgvur royndir á oljuøkinum spurdu vit Johan Lilleheim, hvat hann heldur um tað støðu Føroyar eru komnar í, nú altjóða oljufelag er farin at vísa Føroyum so stóran ans!

-Tit føroyingar eru í eini sera hepnari støðu. Tá vit í Noregi byrjaðu eina oljuvinnu í 60-unum var tað amerikanskur kapitalur og amerikanskt sum heild, sum

Johan Lilleheim, rektari á Stavanger maritime skole er fegin um samstarvið, ið er fingið í lag millum føroyskar útbúgvingartovnar og skúlar í Stavanger.

stóð fyrri útviklinginum, eisini undirvísingartovninum.

Høvdu vit verið meira fyrirvarnir, so høvdu vit helst sjálfir havt kunnað sett okkara egnu fólk til uppgávurnar, sum aðrir komu at taka sær av, í hvussu er í byrjanini.

Nú tað sær út til, at útlit er fyri at finna olju við Føroyar er gott, at tit sjálfir eru úti um tykkum og eitt nú útbúgva tykkara fólk, soleiðis at tit sjálfir kunnu stýra menningini og harvið ikki lata útlendingar í alt ov stóran mun standa fyrri øllum og stýra tí.

Hann vísir tó á, at sjálvandi mugu útlendingar eisini vera við í ávisan mun, men tað mugu vera føroyingar sjálfir, sum stýra gongdini bæði politiskt og fagliga.

Johan Lilleheim heldur, at samarbeiðið millum skúlar

í Føroyum og í Noregi verða eitt gott dømi um eina skilgátuð fyrirreiking til eina oljuvinnu.

-Vit halda hetta samarbeiðið er sera áhugavert og kunnu fegnast um, at teir fyrstu fimm føroysku lærararnir hava tikið prógv á skúlanum í Stavanger.

Talan er um lærarar frá teknisku skúlanum í Havn og Klaksvík, sjómannsskúlanum í Havn og Maskinmeistaraskúlanum.

-Vit vóna, at hetta kann útvikla seg víðari og fyrri at undirstrika týðningin við leggja í hetta, eru vit fyra fólk komin til Føroya fyrri at kunna okkum við um-støðurnar her.

Skilgott av føroyingum at fyreika seg tilbíga

Johan Lilleheim heldur gongdina á føroyskum skúlar

vera áhugaverða og vísir á, at tey stóru oljufeløgini høvdu neyvan sagt seg hugað at fara undir at bora eftir olju við Føroyar, um tey ikki hava ein varhuga av, at olja finst her.

Hann heldur tað vera umráðandi, at føroyingar sjálfir manna týðandi stórv í sambandi við eina komandi oljuvinnu, og tí er tað so avgerandi longu nú at stinga út í kortið við eitt nú at útbúgva nýkur fólk bæði á miðnámsstøði og á hægri støði.

Hann vísir á, at norðmenn vóru kanska ikki heilt so væl fyrirreikaðir til eina oljuvinnu og vóru ávisan mun tiknir á bóli, tá eitt klondike-liknandi virksemt tók seg upp og hevði fleiri óhepnar avleiðingar, m.a. at prísinir hækkaðu óvanliga nógv.

-Tit eru eitt nógv minni

samfelag og harvið eisini nógv meira viðkvæmt, og tí haldi eg tað er týðningarmikið, at tit sjálfir hava eftirlit við gongdini og ansa eftir, at hon ikki tekur yvirhond.

Tað er umráðandi, at tit fáa eina útbýgging, sum fer fram stig fyrri stig heldur enn at fáa ein bráðligan klondike-útvikling.

Lilleheim heldur, at Føroyar í nógvum førum eru í eini nógv hepnari støðu enn Noreg var tað, tá oljuvinnan fór í gongd har.

-Verður olja funnin her, so ganga nýkur ár, áðrenn tit fáa eina framleiðslu. Men netupp hetta, at tit longu nú tosa um tingini og fyrrreika tykkum ger, at tit kunnu hava eina hepnar hond við útviklinginum.

Uppá fyrirsunning um tað ikki kann verða eitt sindur burturspilt av bæði tíð og orku nú at útbúgva fólk til eina oljuvinnu, sum kanska ongantíð kemur sigur Lilleheim, at vit mugu útbúgva fólk til annað enn bert eina oljuvinnu. Ein má samskipa hetta, soleiðis at tað ikki verður ein alt ov einvís oljuútbúgving.

Johan Lilleheim sigur annars, at oljutænastufeløgini, sum gera ymsar arbeiðsuppgávur fyrri oljufeløgini skriggia eftir fólk og tí hevur skúlin í Stavanger verið noyddur til at taka fleiri næmingar inn til hesar uppgávur.

Lilleheim sigur, at tað sjálvandi er eitt sindur av gamling í øllum hesum, tí tú veit ikki, um olja verður funnin.

Gott við samstarvi

Hvat heldur hann um týðningin av, at føroyingar heldur enn at senda fólk til Noregs og onnur lond at útbúgva seg lata hesi fólkinu útbúgva seg í Føroyum!

-Tað er netupp tí vit eru her. Lærararnir úr Føroyum hava fingið eitt skeið í Stavanger, sum teir so kunnu byggja sína komandi undirvísing á.

„Holde udviklingen i stramme tøjer“

Uppá fyrirsunning um ikki ein risastór oljuvinnu heilt kann taka eitt so lítið samfelag av fótum, sigur rektarin á Stavanger maritime skole, at tað nýtist hon ikki, men tað mást tú eisini „holde udviklingen i stramme tøjer og ikke slippe galskaben løs ukontrollert“ sum hann málber seg.

Hann sigur, at vit eiga at vera ómetaliga varin, men verður tað útbýgt við varsemi og vit ikki taka munin ov fullan, so kann tað væl ganga gott.

Men vinnan og tvs. arbeiðsplássi kann sjálvandi fáa stóran týðning fyrri samfelagið, um hetta verður gjørt uppá ein skilgátan máta.

Ein stigvís og varðin útbýgging er rætta leiðin at ganga. Talan er um djúpt vatn men infrastrukturur finst í økinum nærhendis, ella fer at koma, so ein nýtist ikki at brúka so nógvur kreftir uppá júst tað, um ein ikki ynskir tað.

Lilleheim heldur, at vit mugu meta gjølla um fyrimunir og vansar, um vit eitt nú vilja hava oljuna í land í Føroyum ella ikki. Tað fer sjálvandi at geva nógv arbeiði, men spurningurin er, um hetta er tað føroyingar vilja.

-Man má tænka sig om flere gange siger Johan Lilleheim, sum nú fer at seta meiri tíð av til at menna samstarvið millum skúlan hann umsitur og so teir føroysku skúlarnar.